

Familiebedrijf Vandersanden is één van de grootste baksteen-producerende bedrijven in Europa. Ze maken gevelstenen, straatstenen en steenstrips en bieden gevel- en straatoplossingen aan.

Op donderdag 12 oktober 2023 werden we ontvangen met een hapje en een drankje. In de aula kregen we een woordje uitleg over het ontstaan en de werking van het bedrijf. Nadien trokken we echt de fabriek in. Onze wegwerphandschoenen kwamen goed van pas, want stenen maken brengt stof met zich mee en de leuning van de trappen zijn dan ook bedekt met een dun laagje stof.

Deze steenbakkerij werd opgericht in 1925 door **Jaak Vandersanden** in Spouwen. Jaak was de zoon van **Jan Vandersanden** uit Kessenich. Jan was landbouwer, had een winkel en café, was gemeentesecretaris én steenbakker!

De ontstaansgeschiedenis van deze steenbakkerij is interessant. Jaak Vandersanden en **Alfons Nelissen** (en nog twee andere familieleden) beginnen in 1921 een steenbakkerij op de gronden van hun gezamenlijke schoonvader Haesen in Kesselt. Alfons Nelissen is inderdaad de oprichter van **Steenbakkerij Nelissen**.

Al in 1925 gaan hun wegen uit elkaar en begint Jaak Vandersanden, samen met zijn broer **Jozef** en schoonbroer **Constant Cox**, een eigen steenbakkerij in Spouwen. Er is dus een historische band tussen beide bekende steenbakkersfamilies **Vandersanden en Nelissen**.

Jaak Vandersanden begint dus in 1925 zijn kleine steenbakkerij in **Spouwen** met een veldoven en een veldpers. De ringoven wordt gebouwd in 1928. De oude schoorsteen op het bedrijfsterrein dateert ook van toen. Jaaks zoon Constant vervangt de oude oven in 1953 door een Hoffman kameroven.

Een tweede steenfabriek met de eerste tunneloven opent in 1962. Er komt een fabriek bij in Veldwezelt. Deze sluit in 1987 en wordt vervangen door een derde hypermoderne fabriek in Spouwen.

In 1995 worden de twee bestaande fabrieken in Spouwen vervangen door een tweede grote moderne fabriek. Deze nieuwe fabriek verdubbelt de productiecapaciteit tot 100 miljoen stenen per jaar.

Vandersanden Group blijft door internationale overnames, o.m. in Engeland, verder groeien en wordt zo het grootste baksteen producerende familiebedrijf in Europa met

ongeveer 700 werknemers.

De leem voor de baksteenproductie komt hoofdzakelijk uit de directe omgeving. Vandersanden beschikt over een **groeve** in het zuiden van de gemeente **Lanaken** op ongeveer 7 km van de steenbakkerij. Verder wordt gebruik gemaakt van **leem** die vrijkomt bij de **bouw van woningen of bij infrastructuurwerken**. Daarnaast wordt omwille van het brede assortiment ook **klei ingevoerd**, o.a. uit de Westerwald regio in Duitsland.

Steenbakkerij Vandersanden heeft een korte bedrijfsfilm over de baksteenproductie. Kijk zeker eens op hun website: www.vandersanden.com

Stenen zijn hard, onverwoestbaar. Ze staan symbool voor kracht, duurzaamheid en stabiliteit. Het is dan ook niet verwonderlijk dat stenen een belangrijke rol spelen in spreekwoorden en zegswijzen.

Koppel jij het spreekwoord aan de juiste betekenis? Zet de passende letter achter elk spreekwoord.

1. Steen en been klagen = **C**
2. De steen des aanstoets = ...
3. Een hart van steen hebben = ...
4. Een ezel stoot zich geen tweemaal aan dezelfde steen = ...
5. Het vriest steen en been = ...
6. De eerste steen werpen = ...
7. Een steentje bijdragen = ...
8. Het is of de stenen spreken = ...
9. De steen der wijzen zoeken = ...
10. Van zijn hart een steen maken = ...
11. Je kan daar van de stenen vloer eten = ...
12. Hij klaagt de stenen uit de grond = ...
13. Dat ligt hem als een steen op zijn maag = ...
14. Een rollende steen vergaart geen stof = ...

A. Het vriest erg hard.

B. Het onmogelijke proberen.

C. Constant en heven klagen bij alles en nog wat.

D. Iets aan het grote geheel bijdragen.

E. Dat is voor hem een groot probleem waarvoor hij geen oplossing weet.

F. Geen medelijden met anderen hebben.

G. Niet naar meelijwekkende argumenten luisteren.

H. Iets dat anderen hindert, in conflict brengt of verdeeldheid zaait.

I. Iemand die slechts kort ergens werkt komt niet vooruit.

J. Hij klaagt erg en veel.

K. Men maakt geen tweemaal dezelfde fout.

L. De eerste zijn met beschuldigingen.

M. Het is een wonder dat dit bekend is geworden.

N. Het is daar heel schoon en netjes.